

ОФШОРНИЙ БІЗНЕС

ТЕМА 1.

Сутність офшорного бізнесу

К.е.н., ст.викладач Руда Мар'яна Володимирівна

Втеча капіталу. ЩО РОБИТИ?

- В умовах глобалізації особливої актуальності набувають проблеми підвищення транспарентності руху грошових коштів і залучення іноземних інвестицій в Україну.
- Однією з проблем міжнародного руху капіталу, особливо для країн з ринками, що формуються, є проблема втечі капіталу (незаконного вивезення) і розміщення його в офшорах.

капіталу у світі зосереджено в офшорних зонах?

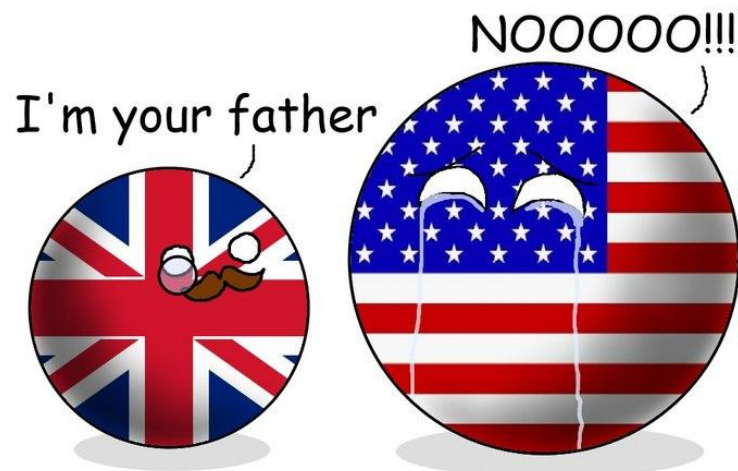
- За статистичними оцінками
- за 2016 рік
- ОБСЯГ ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ ФІЗИЧНИХ ТА ЮРИДИЧНИХ ОСІБ
- у розмірі від **28 до 35 трильйонів доларів США ПРИХОВАНІ В ОФШОРАХ,**
- що практично в 2 рази перевищує ВВП економіки США.
- Дані показники не враховують предмети розкоші і нерухомість.

ЩО ТАКЕ ОФШОР ?

- Термін **offshore** був сформульований і введений в обіг у 1723 р. у Великобританії. Ця подія відбулася в контексті одного з численних судових засідань у сфері комерційного права. Результатом стало визначення принципів розташування компаній.
- Також у США зазначений термін вживався наприкінці 50-х років ХХ ст. у пресі, яка повідомляла про фінансову організацію, що перемістила свою діяльність на територію зі сприятливим податковим кліматом.

ОФШОР (англ. *offshore* — «поза берегом», «поза межами») — це один з найвідоміших і найефективніших методів «планування» податків або їх «оптимізації» (ухилення від сплати податків).

Основою цього методу є законодавство багатьох країн (в основному острівних), які частково або повністю звільняють від оподаткування доходи компаній, отримані поза межами кордонів (берегів) країни реєстрації.

Сьогодні можна спостерігати різне написання англійського слова **offshore** (пор.: офф-шор, оф-шор, оффшор, офшор). Проте правописним нормам сучасної української літературної мови відповідає написання **офшор**, бо в загальних назвах іншомовного походження при збігу однакових приголосних префікса й кореня подвоєний приголосний маємо лише тоді, коли в мові вживається паралельне непрефіксальне слово, як маємо у словах *імміграція* (бо є *міграція*), *інновації* (бо є *новації*).

УГОДИ ПРО УНИКНЕННЯ ПОДВІЙНОГО ОПОДАТКУВАННЯ

Зростанню популярності офшорних зон сприяє інститут «угод про уникнення подвійного оподаткування», який дозволяє громадянам країн, які підписали такі двосторонні договори, платити податки лише в тій країні, в якій утворюються доходи.

ІСНУЄ ДВІ МОДЕЛІ УГОД ПРО УНИКНЕННЯ ПОДВІЙНОГО ОПОДАТКУВАННЯ: МОДЕЛЬ ОЕСР І МОДЕЛЬ ООН.

У першій моделі закладено принцип резидентності і передбачаються низькі ставки на репатріацію прибутку, дохід оподатковується за місцем резидентності.

Альтернативна модель ООН використовує принцип територіальності: доходи оподатковуються в тій країні, де утворюються, а ставки на репатріацію прибутку високі.

Використання країною першої моделі дозволяє її суб'єктам господарювання використовувати офшори.

- **ОФШОРИ** виступають ефективним інструментом: управління ризиками; стабілізації платежів; регулювання цін експортно-імпортних контрактів; самофінансування; кептивного (внутрішньофірмового) страхування; продажу авторських прав; оплати валютних контрактів; передачі обладнання в лізинг; найму персоналу; поставок давальницької сировини; трастових операцій з нерухомістю; покупки нерухомості за кордоном; ведення інвестиційної та спекулятивної діяльності на світових фінансових ринках, в тому числі через банки.
- У зв'язку з розвитком телекомунікаційних технологій практикується офшорне програмування, відкриття на території офшорних зон бізнес-одиниць, включаючи віртуальні підприємства.
- В офшорній зоні зазвичай спрощений і прискорений процес реєстрації нерезидентів; останні сплачують податки з продажів або прибутку, а також прибутковий податок (з фізичних осіб) за низькими ставками, при цьому гарантується конфіденційність і звільнення від державного валютного контролю.

- **ОФШОРНІ КОМПАНІЇ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ЯК ДЛЯ ЛЕГАЛЬНОГО, ТАК І ДЛЯ НЕЛЕГАЛЬНОГО БІЗНЕСУ.**
- НЕЛЕГАЛЬНИЙ БІЗНЕС використовує офшори для приховування доходів, в тому числі отриманих від кримінальних видів бізнесу.
- ЛЕГАЛЬНИЙ БІЗНЕС також використовує офшори для операцій з приховування доходів, ухилення від податків і використання легальних податкових схем.
- **До законних цілей використання офшорів можна віднести:** створення спільних підприємств з іноземним партнером; оптимізацію структури і функцій компанії з іноземним капіталом; створення спеціальних інструментів захисту майна та ін.
- **Прикладами недобросовісних цілей використання офшорів є:** ухилення від оподаткування; акумулювання безподаткових доходів поза межами фіскальної юрисдикції держави податкового резидентства; видача себе за іноземну особу для вчинення дій економічного характеру або порушення прав третіх осіб та ін.

ОФШОРИНГ

- **ОФШОРИНГ** - це новий спосіб ведення бізнесу, породжений глобалізацією, що дозволяє компаніям знижувати витрати (оптимізуючи оподаткування), збільшувати капіталізацію компанії і розвиватися більш швидкими темпами, оперативно реагуючи на зміни, що відбуваються на ринку.
- Тактика офшорингу стає тактикою виживання для компаній не тільки на світовому, а й на внутрішньому ринку. Але офшоринг - це не лише нові можливості, це і приховані загрози для національної економіки. На тлі зростаючої глобалізації, керівництво компаній змушене шукати нові шляхи оптимізації господарської діяльності, що дозволяють зберігати і зміцнювати конкурентну перевагу на ринку.

- Завдяки глобалізації багато компаній отримали можливість мінімізувати свої витрати, переносючи виробництва в країни з більш дешевою робочою силою.
- Використання аутсорсингової / офшорингової стратегії дає можливість компанії не тільки знижувати витрати і збільшувати капіталізацію компанії, але рости і розвиватися більш швидкими темпами.

ІСНУЄ ДВА ВИДИ ОФШОРИНГУ:

- 1) офшоринг через прямі іноземні інвестиції, тобто розгортання за кордоном власного або спільного виробництва;
- 2) аутсорсинг, тобто укладання договорів з іноземними фірмами з метою виробництва необхідних проміжних продуктів.

За визначенням Всесвітньої торгової організації, аутсорсинг — це передача частини виробничих процесів сторонній фірмі.

Аутсорсинг може бути внутрішнім і зовнішнім. Внутрішній аутсорсинг розуміється, як купівлю проміжних товарів і послуг у неафілійованій компанії, яка знаходиться в тій же країні. Коли така компанія знаходиться у іншій країні, то мова йде про зовнішній аутсорсинг.

ОФШОРИНГ vs АУТСОРСИНГ

- Офшоринг, зокрема зовнішній аутсорсинг, стає сьогодні масовим явищем. По суті офшоринг - це прояв теорії порівняльних переваг. Це означає, що країна, яка приймає діяльність з надання послуг, виграє за рахунок країни, що виводить послуги в офшор, завдяки створенню робочих місць, залученню інвестицій та зростанню валютної виручки.
- З іншого боку, завдяки офшорингу фірми можуть скоротити свої витрати, підвищити якість продукції і покращити методи надаваних ними послуг, що підвищує їх конкурентоспроможність, створюючи позитивний вплив на економіку країн, де знаходяться ці компанії.

ОФШОРИНГ vs АУТСОРСИНГ

- На думку *United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD)*, при правильній економічній політиці баланс інтересів повинен бути урівноважений. Питання лише в тому, щоб замість протекціоністських і заборонних заходів була створена система мотивації зайнятості та розширення виробництва на батьківщині.
- Офшоринговий аутсорсинг відкриває перед американськими і європейськими компаніями широкі можливості, які аж ніяк не обмежуються переведенням за кордон трудомістких операцій з низькою доданою вартістю. Крім зниження операційних витрат офшорингові компанії можуть запропонувати своїм клієнтам і чудову якість - навіть там, де потрібна робоча сила найвищої кваліфікації, - і відповідну базу для виходу на ринки нової продукції.

Стратегію офшорингу можна розділити на три основні **ЕТАПИ**:

- На першому етапі офшоринг використовується як інструмент підвищення капіталізації та мінімізації витрат за рахунок залучення дешевої робочої сили.
- На другому етапі «на відкуп» стороннім організаціям віддаються вже деякі бізнес-процеси (наприклад, бухгалтерія або управління людськими ресурсами).
- І, нарешті, на третьому етапі офшоринг поряд з іншими бізнес-процесами починає створювати додаткову вартість, дозволяє компанії залишатися інноваційною, рости і розвиватися.

Всі три етапи не обов'язково протікають в суворій послідовності один за іншим. У деяких компаніях вони можуть протікати одночасно (паралельно) - залежно від того, як і наскільки точно компанія сформулювала свою аутсорсингову стратегію.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!